

Asia: VN/9807/2026

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2027

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot ehdotettaviin muutoksiin

-

Palveluluokitus HHTPP

Kommentit muutoksiin

-

Investointisuunnitelma HHIS

Yleiset kommentit muutoksiin ja aikataulumuutokseen (31.12 -> 31.5.)

-

Kommentit taulukkoon hs-t01: vastausvaihtoehtojen rajaus ja palveluryhmittely

Kommentit

-

Kommentit taulukkoon hs-t02: täydentävät tiedot ja tekstiosan erillisraportoinnista luopuminen

Kommentit

-

Kommentit taulukkoon hs-t03: pitkäaikaisten hyödykkeiden luovutukset

Kommentit

-

Ostolaskujen raportointi OTI ja OTU

Yleiset kommentit ostolaskutietojen raportointiin ja ehdotettuun aikatauluun (20.pv kuukausittain)

Kunnilla on erilaiset resurssit palveluiden tuottamiseen. Ostolaskutietojen raportointi vaatii huomattavasti resurssia.

Kunkin kuun 20. päivä on nopea aikataulu etenkin tammikuussa, kun ostolaskut on kohdistettava menneelle tilikaudelle, ja kuluvalle tilikaudelle toimitusajankohdan mukaisesti. Jos ostolaskut tulee raportoida 20. päivään mennessä, tilinpäätökselle käsin jaksotettavien ostolaskujen määrä kunnassamme kasvaa.

Ostolaskutietojen toimittaminen tulee vaatimaan järjestelmämuutoksia kunnan talousjärjestelmään. Muutos vaikuttaa myös ostolaskuprosessiin kokonaisuutena, kun kilpailutustunniste, turvakoodi ja tuoterivitiedot on saatava ostolaskudatassa talousjärjestelmään.

Kommentit solutasoisiin tietosisältöihin: onko tiedot toimitettavissa, mitä haasteita tiedon toimittamisessa voi olla (yksilöi solut joissa haasteita)

Kommentit

Esityksen mukaan mukaan ostolaskutietojen pitäisi pitää sisällään mahdollinen kilpailutustunniste ja erikseen päätettävät otsikointi- ja tiliöintirivitiedot.

Lisäksi ostolaskutietojen tulee sisältää erikseen määriteltävät tuoterivitiedot sekä turvakoodi. Hallituksen esityksen mukaan kunnan tulee toimittaa tietovarantoon tiedot varsin merkittävästä osasta kunnan talouskirjanpitoa.

Otsikko- ja rivitietojen toimittamisvelvollisuus koskisi myös laskuja, jotka eivät kuulu hankintalainsäädännön soveltamisen piiriin. Kuntien kaikissa ostolaskuissa ei nykyisellään ole kaikkia pykäläesityksessä lueteltuja tietoja.

Laskuja ei tulisi joutua muokkaamaan manuaalisesti vain

hankintatietovarantolain määritelmän tai vaatimusten vuoksi. Miten kunta saa veloitettua toimittajat tuottamaan tarvittavat tiedot ostolaskuihin?

Tuoterivitietojen lisäys on merkittävä laajennus nykyiseen laskutuksen yksityiskohtaisuuteen. Tuoterivitietoja on tarkoitus kerätä, jotta hankinnan sisällöstä ja kilpailutuksen toteutumisesta voidaan tehdä tarkempaa tutkimusta ja analyysiä. Tuoterivitietojen lisääminen valtaosalle kuntien laskuille on merkittävää hallinnollista taakkaa lisäävä toimenpide. Vaikka pääosassa kuntien ostolaskuista esiintyy tuoterivitietoja, osasta laskuja tuoterivitiedot puuttuvat käytännön syistä (esim. koontilaskut) johtuen. Kuntien nykyisen laskutustiedon ja ostolaskujen rakenteen tulisi olla riittävä raportoinnin tarpeisiin. Kuntien ei tulisi joutua erikseen merkittävästi muuttamaan laskujensa tuoterivitietoja. On kyseenalaista, kuinka paljon lisäarvoa tuoterivitietojen lisäämisen vaatimisella saavutetaan akateemisessa tutkimuksessa tai valvontatoimissa suhteessa sen kunnille aiheuttamaan kustannukseen.

Tiedon toimittaja, eli esimerkiksi kunta, vastaa toimitettujen tietojen oikeellisuudesta. Vaatimus edellyttää ainakin alkuvaiheessa merkittävää määrää manuaalista työtä. Toimittajille esitetyistä laskun kenttiin lisättävistä pyynnöistä huolimatta tieto ei ole virheetöntä tai toimittajat eivät ole onnistuneet lainkaan lisäämään tietoa laskuille.

Henkilötiedot ja välillisen paljastumisen riski: kuinka tunnistatte ja rajaatte pois ne tiedot, joita ei tule raportoida.

Kommentit

Tämän hetkisen tiedon mukaan tietosuojariskien ja -virheiden mahdollisuus kasvaa merkittävästi. Kunta kantaa asiassa riskin.

Arvioi asetuksella annettavan tietosisällön toimittamisen kustannuksia (perustamiskustannukset ja vuosittaiset pysyvät kustannukset)

Kommentit

Esitys perustaa kunnille uuden tehtävän. Vaihtoehtoisesti kyseessä voi olla nykyisen taloustietoja koskevan toimittamisvelvollisuuden merkittävä laajennus. Kunnille esitetystä uudesta tehtävästä aiheutuvat pysyvät ja kertaluonteiset kulut tulee korvata kunnille. Järjestelmän hankinnan kustannukset ovat useita tuhansia euroja. Henkilöstön kouluttautuminen ja järjestelmän käyttöönotto vaativat huomattavan resurssoinnin.

Pysyvästi aiheutuvia kustannuksia ovat laskunkäsittelijän kustannukset, laskuntarkastajan kustannuksia, kilpailutustunnuksen lisääminen kynnysarvot ylittäville hankinnoille, aineiston tarkastaminen, korjaaminen ja toimittaminen. Ostolaskutietojen toimittaminen aiheuttaa työtaakkaa etenkin, jos aineistoa pitää käsin tarkastaa ja korjata. Työmäärää on tässä vaiheessa haastava arvioida, mutta se voi olla huomattava. Lisäksi järjestelmätoimittajalle tulee maksettavaksi vuosittaiset järjestelmän päivittämisestä ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset, jotka ovat jokaisessa kunnassa tuhansia euroja, isoissa kunnissa jopa kymmeniä tuhansia euroja.

Arvioitu hyöty on luonteeltaan epäsuoraa. Saavutettuja hyötyjä kunnille ei voida suoraan osoittaa, ja merkittävä osa epäsuorasta hyödystä kohdistuu muihin tahoihin kuin kuntiin. Kunnille aiheutuvat kustannukset ovat taas luonteeltaan suoria. Kuntien saavuttaman hyödyn ollessa varsin epävarmalla pohjalla ja kun kyseessä on uusi tehtävä tai aikaisemman tehtävän merkittävä laajennus, kunnille uudistuksessa aiheutuvat kulut ja työmäärän lisääntyminen tulee täysimääräisesti korvata.

Kaija Maarit

Laukaan kunta

Toikka Anne
Laukaan kunta